

Algemene Business-to-business voorwaarden voor de leden van de Branchevereniging VHG

Artikel 1 – definities

In deze algemene voorwaarden wordt verstaan onder:

<i>a.aannemer</i>	De aannemer, natuurlijk of rechtspersoon, die lid is van de Branchevereniging VHG en die de navolgende werkzaamheden aanbiedt en uitvoert.
<i>b.werkzaamheden</i>	in de zin van deze voorwaarden 1. het voorbereiden en uitvoeren van tuinbouwkundige, cultuurtechnische en aanverwante werkzaamheden voor de aanleg en/of onderhoud van terrein- en groenvoorzieningen, tuinen en overige groene ruimten, zowel binnen als buiten. Alle in samenhang met bovengenoemde werkzaamheden uitgevoerde werken c.q. werkzaamheden worden eveneens door onderhavige algemene voorwaarden beheerst. 2. het leveren van materialen in verband met de hier, onder punt 1, genoemde werkzaamheden. 3. het geven van adviezen, het opstellen van plannen en begrotingen voor de werkzaamheden en de uitvoering daarvan.
<i>c.materialen:</i>	<ul style="list-style-type: none"> levende materialen: goederen die verzorging en onderhoud nodig hebben om in leven te blijven, te groeien en/of tot ontwikkeling te komen. dode materialen: alle overige materialen, waaronder producten die binnen de opdracht/het vakgebied van de aannemer vallen.
<i>d.opdrachtgever:</i>	ledere rechtspersoon dan wel natuurlijk persoon die handelt in de uitoefening van zijn beroep of bedrijf, niet zijnde consument, die aan een aannemer opdracht geeft tot het verrichten van werkzaamheden en/of het leveren van materialen, als onder sub b en/of sub c van dit artikel omschreven.
<i>e.consument:</i>	Een natuurlijk persoon die niet handelt in de uitoefening van een beroep of bedrijf.
<i>f.aanneemsom:</i>	Het totaalbedrag dat tussen opdrachtgever en aannemer van te voren is vastgesteld voor het verrichten van de daarbij overeengekomen werkzaamheden en/of te leveren materialen.
<i>g.regiewerk:</i>	Alle werkzaamheden tussen opdrachtgever en aannemer, overeengekomen als bedoeld onder b, waarbij de prijs wordt bepaald naargelang de gewerkte tijd en de verwerkte materialen, op basis van een vooraf overeengekomen uurloon en prijs voor de materialen.
<i>h.uurloon:</i>	De vergoeding voor het verrichten van werkzaamheden gedurende de tijd van een uur door een persoon. Het uurloon is gebaseerd op de ten tijde van de werkzaamheden voor de aannemer rechtens geldende loonregelingen, verhoogd met opslagpercentages voor sociale lasten, bedrijfskosten en aannemersbeloning. Aan de opdrachtgever wordt het totaal aantal uren in rekening gebracht dat men voor hem in het kader van de overeengekomen opdracht werkzaam is geweest, met inbegrip van de tijd voor verplaatsing naar en van het werk.

Artikel 2 – toepasselijkheid en bekendmaking

- Deze voorwaarden zijn van toepassing op alle aanbestedingen, alle overeenkomsten tot uitvoering van werk, koop- en verkoopovereenkomsten, alsmede alle andere overeenkomsten van de aannemer met opdrachtgever.
- De aannemer wijst uitdrukkelijk de toepasselijkheid van eventuele door de opdrachtgever gehanteerde voorwaarden van de hand.

Artikel 3 – de offerte/het aanbod

- Voordat een offerte wordt uitgebracht, stelt de aannemer zich op de hoogte van alle de met de uitvoering van het werk verband houdende relevante informatie. De opdrachtgever heeft de plicht de aannemer in de gelegenheid te stellen deze informatie te vergaren en aan de aannemer uit eigen beweging alle voor de juiste uitvoering van de opdracht relevante informatie te verstrekken. De aannemer stelt de offerte op basis van de hem bekende en de door de opdrachtgever verstrekte informatie op. Mocht deze informatie blijken onvolledig of onjuist te zijn, dan komen de gevolgen daarvan voor rekening en risico van opdrachtgever.
- De aannemer brengt schriftelijk offerte uit. Onder schriftelijk wordt mede verstaan op elektronische wijze (per e-mail).
- De offerte is voorzien van een dagtekening en is onherroepelijk gedurende 30 dagen na offertedatum, tenzij uit de offerte anders blijkt.
- De offerte bevat een eenduidige werksomschrijving van alle te verrichten werkzaamheden inclusief prijsvorming op basis van de door de opdrachtgever aan de aannemer verstrekte informatie. Verder bevat de offerte zoveel als mogelijk de (werk-)tekeningen en – berekeningen, alsmede de geldigheidsduur ervan en het aanspreekpunt bij de aannemer.
- De aannemer behoudt zich, tenzij uitdrukkelijk anders overeengekomen, alle intellectuele eigendomsrechten voor op alle verstrekte ontwerpen, afbeeldingen, tekeningen en schetsen. Zo berusten de auteursrechten hiervan bij de aannemer. De ontwerpen, afbeeldingen, tekeningen en schetsen dienen op eerste verzoek van de aannemer onverwijld teruggegeven te worden, onverminderd andere aan de aannemer ten dienste staande wettelijke maatregelen tot waarborging van deze rechten.
- Het is de opdrachtgever verboden materiaal van de aannemer, waarop intellectuele eigendomsrechten waaronder auteursrechten- rusten op enigerlei wijze te veelevoudigen, openbaar te maken, te exploiteren, te gebruiken of tentoon te stellen zonder toestemming van de aannemer. Indien de opdracht voor uitvoering van het werk niet aan de aannemer wordt verstrekt zal, tenzij hierover een andere afspraak is gemaakt, de offerte compleet met ontwerpen, afbeeldingen en tekeningen binnen 14 dagen na datum van de beslissing aan de aannemer retour worden gezonden. Aan de opdrachtgever is het zonder uitdrukkelijke en schriftelijke toestemming van de aannemer/auteursrechtgebende niet toegestaan het ontwerp zelf of door derden uit te voeren of te laten uitvoeren.

- Tenzij schriftelijk anders overeengekomen, zal de opdrachtgever de voorbereidings-, ontwerp- en tekenkosten aan de aannemer vergoeden in geval de aannemer wel was uitgenodigd tot het doen van tekenwerk maar hem geen opdracht tot het verrichten van werkzaamheden en/of levering van zaken wordt gegeven.
- In de offerte is vermeld wanneer met de (uitvoering van de) werkzaamheden wordt begonnen en wordt een indicatie afgegeven van het moment waarop de werkzaamheden worden opgeleverd.
- De offerte geeft inzicht in de prijs van de materialen en in de prijsvormingsmethode die voor de uitvoering van werkzaamheden wordt gehanteerd: aanneemsom of regie. Bij aanneemsom komen partijen een vast bedrag overeen waarvoor de werkzaamheden worden verricht. Bij regie doet de aannemer een nauw-keurige opgave van de prijsindicatoren zoals het uurtarief van de mensen, machines en eenheidsprizen van de benodigde materialen.
- Meer- en minderwerk wordt zoveel mogelijk schriftelijk vastgelegd en wederzijds geaccordeerd.
- De offerte vermeldt de betalingsvoorwaarden en de betalingsregeling. Alle bedragen en prijzen, genoemd in offertes of overeenkomsten, zijn exclusief BTW.

Artikel 4 – de overeenkomst

- De overeenkomst tot aanneming van werk, tot het verrichten van regiewerk en/of van koop of verkoop, alsmede de aanvulling en/of wijziging daarvan, komt tot stand door aanvaarding van het aanbod door de opdrachtgever. Deze aanvaarding geschiedt schriftelijk en met inachtneming van het in artikel 4 leden 2 en 4 bepaalde.
- Schriftelijke aanvaarding geschiedt doordat de opdrachtgever de offerte voor akkoord tekent en deze vervolgens overhandigt, dan wel terugzendt aan de aannemer, uiterlijk 30 dagen na de offertedatum, tenzij in de offerte schriftelijk anders is aangegeven.
- Na wijziging in de offerte zal een nieuwe offerte worden uitgebracht. Alsdan zijn de leden 2 en 3 vervolgens opnieuw van toepassing.
- De offerte wordt geacht ongewijzigd te zijn aanvaard, indien en op het moment dat de opdrachtgever ermee instemt, dan wel duidelijk toelaat respectievelijk toestaat dat met de uitvoering van het werk door de aannemer wordt begonnen.
- De aannemer is op geen enkele wijze gebonden aan hetgeen is vermeld in prospectussen, folders en/of publicaties, afbeeldingen en tekeningen. De daarin vermelde gegevens binden de aannemer niet, tenzij hij dit schriftelijk bevestigt.
- Voor de aanvang van eventuele graafwerkzaamheden is de aanwezigheid van bekabeling, leidingen en eventuele andere zaken, hem bekend.

Artikel 5 – Prijswijzigingen

Tussentijdse prijswijzigingen die uit de wet en/of CAO voortvloeien, worden doorberekend aan de opdrachtgever.

Artikel 6 – Wijzigingen in de overeenkomst

- Wijzigingen in de overeenkomst, waaronder afwijkingen van deze algemene voorwaarden, worden schriftelijk overeengekomen en vastgelegd. Dit geldt niet voor de prijswijzigingen als genoemd in artikel 5.
- Wijzigingen in de overeenkomst worden, wanneer daaruit een hogere prijs zou volgen, als meerwerk beschouwd en, voor zover daaruit een lagere prijs zou volgen, als minderwerk.
- Meer- en minderwerk zullen, onverminderd de verplichting tot betaling van de hoofdsom, zoveel mogelijk schriftelijk worden geoffreerd.

Artikel 7 – Leveranties

- Alle leveranties door de aannemer worden, behalve wanneer deze onderdeel vormen van de overeengekomen aanneemsom en dus in de prijs daarvan zijn inbegrepen, in rekening gebracht, onverminderd de verschuldigde vergoeding voor vervoer, verwerken en/of aanbrengen.
- De aannemer staat in voor de echtheid van de door hem geleverde levende materialen, overeenkomstig de omschrijving in de offerte en de overeenkomst. De aannemer zal zo zorgvuldig mogelijk toezien op de kwalitatief goede samenstelling van de te leveren materialen, dit alles met inachtneming van de wettelijke bepalingen die hieraan zijn gesteld en afgestemd op de voor de aannemer kenbare bestemming respectievelijk het gebruiksdoel. In geval de overeenkomst geheel of ten dele levering van materialen betreft geldt bij aflevering aan de opdrachtgever het volgende:
Bij beschadiging van materialen dient de opdrachtgever deze op het ontvangstbewijs aan te tekenen en voorts binnen twee werkdagen na aflevering schriftelijk bij de aannemer te reclameren, bij in gebreke waarvan de opdrachtgever geacht wordt de zaken als zodanig te accepteren. Indien bij aflevering geen gelegenheid bestaat tot controle van de geleverde zaken dient de opdrachtgever dit ook op het ontvangstbewijs aan te tekenen.
- Voor de hergroei van geleverde en door hem verwerkte levende materialen gedurende het eerstvolgende groeiseizoen, wordt door de aannemer ingestaan, mits verzorging aan hem is opgedragen, tenzij sprake is van uitzonderlijke weers- en/of terreinomstandigheden, dan wel (andere vormen van) overmacht. In die laatste gevallen zal de uitval tot maximaal 10% van de waarde van het betreffende goed door de aannemer worden vergoed. De hoogte van het bedrag van het uitvalspercentage wordt bepaald door de hoogte van de totaalprijs van het/de in dit opzicht relevante geleverde product(en).
- Indien naar het oordeel van de aannemer de uitvoering van de werkzaamheden ten gevolge van weers- en/of tijdelijke terreinomstandigheden niet (tijdig) kan geschieden, heeft hij het recht – zonder dat dit de opdrachtgever recht geeft op vergoeding van schade – de werkzaamheden op te schorten totdat de omstandigheden, zoals hiervoor bedoeld, zijn geëindigd. De aannemer heeft daarbij het recht de aanplant verder uit te stellen, indien dit naar zijn oordeel in het kader van het aanslaan of hergroei van geleverd materiaal noodzakelijk is.

5. Aannemer is niet aansprakelijk voor (de gevolgen van) door de opdrachtgever zelf geleverde of voorgeschreven materialen, dan wel een door opdrachtgever voorgeschreven werkwijze, indien die materialen of werkwijze onjuist blijken te zijn en de aannemer dit niet wist of kon weten, dan wel de aannemer de opdrachtgever daarvoor heeft gewaarschuwd zonder dat dit tot een wijziging van de opdracht heeft geleid.

Artikel 8 – Oplevering

Onder oplevering van aangenomen werk wordt verstaan de feitelijke oplevering aan de opdrachtgever. Het werk wordt als geheel opgeleverd beschouwd wanneer de aannemer schriftelijk aan de opdrachtgever heeft meegedeeld dat het werk geheel is uitgevoerd. Verder wordt het werk als opgeleverd beschouwd wanneer de opdrachtgever het werk (opnieuw) in gebruik neemt, met dien verstande dat door ingebruikneming van een gedeelte van het werk, dat gedeelte als opgeleverd wordt beschouwd.

Artikel 9 – Transportrisico's

Tenzij schriftelijk anders overeengekomen, worden alle zaken vervoerd voor risico van de aannemer.

Artikel 10 – Betaling/niet-tijdige betaling

1. Facturen dienen door de opdrachtgever te zijn betaald binnen 30 dagen na factuurdatum en op de wijze in de overeenkomst aangegeven, tenzij partijen schriftelijk anders overeenkomen. Compensatie of schuld-vergelijking wordt nadrukkelijk uitgesloten.
2. Als betaling in termijnen is overeengekomen, moet de opdrachtgever betalen volgens de termijnen en de percentages, zoals deze in de overeenkomst zijn vastgesteld.
3. De opdrachtgever is in verzuim vanaf het tijdstip dat de overeengekomen betalingstermijn is verstreken. Dit verzuim wordt ook niet opgeheven in het geval de opdrachtgever na het verstrijken van die termijn een laatste betalingsherinnering van de aannemer ontvangt en de opdrachtgever aan de hand hiervan in de gelegenheid wordt gesteld alsnog binnen 7 dagen na ontvangst van deze herinnering te betalen.
4. Over (het gedeelte van) de betaling die niet-tijdig is verricht, is de opdrachtgever aan de aannemer rente verschuldigd vanaf het verstrijken van de betalingstermijn tot aan de dag van de algehele voldoening. Deze rente is gelijk aan de wettelijke handelsrente. De opdrachtgever is daarnaast aansprakelijk voor alle buitengerechtelijke (incasso) kosten, waaronder de kosten gemaakt voor het opstellen en verzenden van aanmaningen, het voeren van schikkingsonderhandelingen en andere handelingen ter voorbereiding van een mogelijke gerechtelijke procedure alsmede gerechtelijke kosten. De buitengerechtelijke incassokosten worden berekend op basis van het rapport Voorwerk II en worden vermeerderd met € 25,00 registratiekosten.
5. Aan personen in dienst van de aannemer, die daartoe geen uitdrukkelijke volmacht hebben, kan niet bevrijdend worden betaald.
6. Bij niet-tijdige betaling heeft de aannemer het recht de nakoming van de overeenkomst op te schorten, totdat de betaling alsnog gedaan is.

Artikel 11- Afspraken door personeel

1. Afspraken of overeenkomsten met niet tot handelen bevoegde medewerkers van de aannemer binden deze laatste niet, tenzij hij deze schriftelijk heeft bevestigd.
2. Als niet tot handelen bevoegde medewerkers dienen in dit verband in ieder geval te worden beschouwd alle medewerkers die geen procuratie hebben, zoals die onder meer blijkt uit het Handelsregister.

Artikel 12 – Milieuaspecten bij uitvoering van werkzaamheden

1. De aannemer zal zorgen voor een milieuhygiënisch verantwoorde verwijdering van de afval- en/of reststoffen die bij de uitvoering van zijn werkzaamheden vrijkomen.
2. De kosten die hieruit voortvloeien, zijn voor rekening van de opdrachtgever.

Artikel 13 – Eigendomsvoorbehoud

1. Alle geleverde zaken voor zover niet aard- of nagelvaast verbonden, blijven eigendom van de aannemer, zolang deze niet dan wel niet geheel zijn betaald.
2. Voor zover het eigendomsvoorbehoud van de aannemer op de geleverde zaken door zaakvorming of anderszins teniet gaat, behoudt de aannemer zich het recht van een bezitloos pandrecht voor op een zaak, tot zekerheidsstelling van al hetgeen de opdrachtgever aan de aannemer verschuldigd is of zal worden, uit welke hoofde dan ook. De opdrachtgever dient op eerste verzoek van de aannemer medewerking te verlenen een bezitloos pandrecht op deze zaak te vestigen.

Artikel 14 – Onderhoudswerkzaamheden

1. Overeenkomsten tot het verrichten van onderhoud worden aangegaan voor onbepaalde tijd, tenzij uitdrukkelijk schriftelijk anders is overeengekomen.
2. Opzegging van deze overeenkomst kan door beide partijen alleen geschieden per aangetekende brief gericht aan de wederpartij en met inachtneming van een opzegtermijn van drie maanden tegen het einde van de lopende contractperiode.

Artikel 15 – Overmacht

1. Indien de overeengekomen werkzaamheden door overmacht tijdelijk, ten hoogste 90 dagen, niet of slechts ten dele kunnen worden uitgevoerd, neemt de aannemer onmiddellijk contact op met de opdrachtgever om een regeling te treffen voor vervangende uitvoering.
2. In het geval dat de aannemer de werkzaamheden niet conform de overeenkomst kan uitvoeren, omdat voorbereidende en/of andere werkzaamheden bij de opdrachtgever niet of niet tijdig zijn uitgevoerd, neemt de aannemer contact op met de opdrachtgever voor overleg over vervangende uitvoering. Deze omstandigheid levert een tekortkoming aan de zijde van opdrachtgever op en laat onverlet de gebruikmaking van de aannemer van de hem op grond van de wet, de overeenkomst en deze algemene voorwaarden toekomende rechten.
3. In geval van overmacht kunnen de leverings- en andere verplichtingen van de aannemer worden opgeschort. Indien de periode, waarin door overmacht nakoming van deze verplichtingen van de aannemer niet mogelijk is, langer duurt dan 90 dagen zijn beide partijen bevoegd de overeenkomst te ontbinden zonder dat er in dat geval een verplichting tot schadevergoeding bestaat.
4. Indien bij het intreden van de overmacht de aannemer al gedeeltelijk aan zijn verplichtingen heeft voldaan, of slechts gedeeltelijk aan zijn verplichtingen kon voldoen, is hij gerechtigd hetgeen hij reeds heeft verricht en/of geleverd afzonderlijk te factureren. De opdrachtgever is in dat geval gehouden deze factuur te voldoen als betrof het een afzonderlijk contract.

Artikel 16 – Uitvoering van werkzaamheden en contractbeëindiging

1. Bij het overlijden van de aannemer vóór de voltooiing van het werk, zijn diens rechtverrijgenden onder algemene titel niet verplicht dit werk verder uit te voeren of te voltooien, maar eindigt de opdracht. In dat geval behoort door de opdrachtgever aan rechtverrijgenden te worden betaald de aanneemsom, verminderd met een redelijk bedrag voor het niet-afgewerkte gedeelte van het werk, dan wel bij regiewerk het tot het ogenblik van overlijden van de aannemer dan verschuldigde berekend overeenkomstig de onderhavige voorwaarden.

2. De vordering tot betaling van al hetgeen verschuldigd is, is door de aannemer in ieder geval onmiddellijk opeisbaar, wanneer de opdrachtgever in staat van faillissement wordt verklaard, surséance van betaling aanvraagt, zijn onder curatelestelling wordt gevorderd, wanneer enig beslag op zaken van de opdrachtgever wordt gelegd en bij overlijden van de opdrachtgever, dan wel bij liquidatie of ontbinding van de onderneming van de opdrachtgever of wanneer de wettelijke schuldsaneringsregeling van toepassing wordt verklaard.
3. De aannemer heeft het recht de nakoming van de overeenkomst voor onbepaalde tijd op te schorten in geval de opdrachtgever in staat van faillissement is verklaard, wanneer de wettelijke schuldsanerings-regeling van toepassing is verklaard, alsmede in geval de opdrachtgever een aanvraag tot surséance van betaling heeft ingediend. Tevens heeft de aannemer in deze gevallen recht op ontbinding van de overeenkomst, onverminderd het recht van de aannemer om schadevergoeding te vorderen.

Artikel 17 – Aansprakelijkheid

- 1a. De aannemer is aansprakelijk voor de directe schade welke tijdens de uitvoering van de overeenkomst aan gebouw en inventaris, personen, of eigendommen van personen wordt toegebracht en die te wijten is aan nalatigheid, onvoorzichtigheid of verkeerde handelingen van de aannemer, zijn personeel of zijn eventuele onderaannemers. De aannemer is niet aansprakelijk voor indirecte of gevolgschade.
- 1b. Op de opdrachtgever rust overigens de plicht om binnen redelijke grenzen al die maatregelen te treffen die de schade (hadden) kunnen voorkomen of beperken.
2. Het recht op vergoeding van schade vervalt als daarop niet tijdig, zoals in deze algemene voorwaarden omschreven, een beroep is gedaan.
3. De aannemer is met inachtneming van het in dit artikel bepaalde aansprakelijk voor schade ontstaan door/bij uitvoering van de overeenkomst tot maximaal het bedrag dat ter zake door de aansprakelijkheids verzekeraar van de aannemer wordt uitgekeerd, zulks met een maximum van € 1.000.000,- per gebeurtenis. Indien de opdrachtgever een hoger maximum aan aansprakelijkheid overeen wenst te komen, dient de opdrachtgever dit voor het sluiten van de overeenkomst aan de aannemer kenbaar te maken, zodat de aannemersdan een daartoe aanvullende aansprakelijkheidsverzekering voor bedrijven of beroepen af kan sluiten. De beperking van de aansprakelijkheid geldt niet in geval van grove schuld of opzet van de aannemer.
4. De eventuele aansprakelijkheid van de aannemer voor gebreken welke betrekking hebben op de geleverde materialen, is beperkt tot de voor het geleverde overeengekomen prijs. Ten aanzien van geleverde dode materialen geldt de aansprakelijkheid van de aannemer niet verder dan op basis van de garantiebepalingen van de leverancier mogelijk is. Indien de aannemer de identiteit van zijn leverancier van dode materialen aan de opdrachtgever kenbaar maakt is de opdrachtgever verplicht om deze als eerste aan te spreken teneinde vergoeding van schade te verkrijgen.
5. Ten aanzien van leveranties van zand, grond, teelaarde en compost geldt dat de aannemer niet, respectievelijk niet meer aansprakelijk gesteld kan worden indien in het kader van een normale op- of verwerking met bij de opdrachtgever aanwezige grond vermenging is opgetreden.
6. De opdrachtgever vrijwaart de aannemer voor aanspraken van derden jegens de aannemer, indien de aannemer schade heeft veroorzaakt doordat door of namens de opdrachtgever onvoldoende, onjuiste of onvolledige informatie is verstrekt die, indien deze informatie wel bij de aannemer bekend was geweest, tot voorkoming of beperking van de schade had kunnen leiden.
7. De aannemer is niet aansprakelijk indien de schade is te wijten aan opzet, grove schuld of anderszins ernstig verwijtbaar handelen, dan wel onoordeelkundig of oneigenlijk gebruik van of namens de opdrachtgever.
8. De aannemer is niet aansprakelijk voor schade voortvloeiende uit verzakking van bodem/grond of teelaarde indien deze verzakking geen enkel verband houdt met het aanbrengen, de bewerking of verwerking van grond, bodem of teelaarde.
9. De aannemer is niet aansprakelijk voor enige vorm van schade voortvloeiende uit het vroegtijdig in gebruiknemen van een gedeelte van het werk of het gehele werk.
10. De aannemer is niet aansprakelijk voor enige vorm van schade voortvloeiende uit het gebruik van door de opdrachtgever voorgeschreven materialen of de uitvoering van een van de opdrachtgever afkomstig ontwerp.

Artikel 18 – Klachten

1. Uitsluitend schriftelijke klachten over zichtbare gebreken in uitvoering van het werk als de levering van materialen, ontvangen binnen 14 dagen na factuurdatum, worden door de aannemer in behandeling genomen. Overige schriftelijke klachten betreffende de uitvoering van het werk of de levering van materialen dienen uiterlijk 60 dagen na oplevering van het werk respectievelijk de laatste dag van uitvoering van werkzaamheden of levering van materialen te zijn ontvangen.
2. De verplichting tot betaling door de opdrachtgever wordt door het indienen van een klacht niet opgeschort. 3. Klachten betreffende de uitvoering van het werk of de levering van de zaken zijn niet ontvankelijk indien de opdrachtgever niet de normale zorg in acht heeft genomen die van hem mag worden verwacht na beëindiging van dan wel de uitvoering van het werk en/of levering van materialen.

Artikel 19 – Geschillenregeling

Alle geschillen voortvloeiende uit aanbiedingen en leveringen alsmede uit overeenkomsten van uitvoering van werk of van koop/verkoop zijn onderworpen aan de beslissing van de bevoegde rechter in het arrondissement waar aannemer gevestigd is. Iedere partij heeft het recht om in plaats van de bevoegde Nederlandse rechter geschillen voor te leggen aan de Raad van Arbitrage voor de Bouw, indien de oorzaak van het geschil (mede) van vaktechnische aard is. Geschillen zijn voor de Raad van Arbitrage voor de Bouw slechts ontvankelijk indien niet reeds een procedure voor de bevoegde rechter is gestart. Indien een geschil als eerste aan de Raad van Arbitrage voor de Bouw wordt voorgelegd, wordt behandeling door de bevoegde rechter geacht te zijn uitgesloten. Geschillen welke aan de Raad van Arbitrage voor de Bouw worden voorgelegd zijn onderworpen aan de Statuten. Deze zijn op aanvraag verkrijgbaar bij de Raad van Arbitrage, Stationsplein 29/3 hoog, 3511 ED Utrecht (telefoon (030) 234 32 22, fax (030) 230 01 25). Door het sluiten van een overeenkomst op basis van deze algemene voorwaarden gaan partijen hiermee akkoord. De uitspraak op basis van de geschillenregeling is finaal en bindend.

Artikel 20 – Slotbepaling

De algemene voorwaarden zijn vastgesteld door de Ledenraad van Branchevereniging VHG en gedeponereerd bij de Kamer van Koophandel en Fabrieken te Utrecht onder nummer 40482980. Deze voorwaarden treden in werking per 1 januari 2014.